

TYRKIET

Istanbul og Bursa
17. – 24. september 2005

DOF-TRAVEL
Dansk Ornitologisk Forening
Birdlife Denmark

Forord

I perioden 17. til 24. september 2005 afholdt DOF-Travel atter en tur til det nordvestlige Tyrkiet. Turen faldt i to hoveddele. Første del af turen var med base i Bursa og med ekskursioner til Uludagbjerget samt søerne Ulubat Gölü og Kus Gölü. Anden del med base på Harem Hotel i Istanbul på den orientalske side af Bosporus strædet. Herfra foretog vi daglige ekskursioner til Camlica-højene for at følge rovfugletrækket. Der blev også tid til at opleve Istanbuls gamle bydel med de mange kulturelle seværdigheder.

Vejret var på det meste af turen præget af et stabilt højtryk med sommerlige temperaturer, bortset fra de sidste to dage.

Turens deltagere var:

Hanne og Flemming Lüttge, Jens Christian Jørgensen, Niels Knudsen, Birte Andersen, Mary Holm-Larsen, Dorrit Krabbe, Anna Grethe Andreasen, Anita og Niels Paludan, Kirsten og Carl Erik Mabeck, Solveig Hansen, Susanne Quade Hartøft, Helle Johannesson, Dorthe Jacobsen, Finn og Pamela Bartholomeusz, Hanne & Steen Jørgensen, Britt Pedersen, Marianne Tikiøb Bokkenheuser og Lisbeth Strandmark.

Alle deltagere takkes for en god tur med masser af gode fugle, fin stemning og hyggeligt samvær. En ekstra tak til Carl Erik for billeder til rapporten.

Mads Jensen Bunch & John Speich (turledere)

Vi kigger på rødpandet gulirisk Uludag. Foto: Lisbeth

Dagbog:

Af Mads Jensen Bunch.

Lørdag den 17. september

Ankomst planmæssigt med flyet til Istanbul. Buskørsel til Kent Hotel i Bursa (bilfærgen fra Darica til Yalova), hvor vi ankom ved 23.15 tiden. Det blev hurtigt mørkt, efter at vi var landet, så ingen nævneværdige fugleobservationer fra busturen.

Søndag den 18. september

Under morgenmaden på Kent Hotels panoramarestaurant på 5te sal sås bl.a. 15 gråsejlere. Dagen blev brugt først på en gåtur langs floden, der krydser hovedvejen nord for Ulubat Gölu og senere ved vestsiden af søen, hvor vi også spiste frokost. På vej tilbage stoppede vi i den lille landsby Kadikale for at få en kop kaffe på en overdækket café. Vores ankomst viste sig at være en stor begivenhed og hele landsbyen kom op på tærne. Kaffe, te, kager og vandmelon blev budt rundt, medens vi snakkede med landsbyens beboere på gebrokkent tysk og engelsk. Byens borgmester dukkede snart op og inviterede John på besøg i borgmesterkontoret. Folk var utrolig søde og nysgerrige på en fin måde, hvilket er karakteristisk for tyrkerne, som vi oplevede som et rigtig dejligt, afslappet folkefærd. En rigtig god oplevelse.

Fuglemæssigt en dag med bl.a. tre arter af moseterner, nogle fine isfugle og de første krøltoppede pelikaner i blandet flok med almindelige pelikaner. En lille skrigeørn sås på klods hold.

Om aftenen fandt vi en god fiskerestaurant, down-town Bursa, som dog ikke var helt billig. Man skal i den forbindelse være opmærksom på, at de ikke serverer alkohol på mange af spisestederne i Bursa, og hvis de endelig gør, så koster en flaske ganske almindelig bordvin i omegnen af 200 danske kroner, deres lokale øl og snaps (raki) er dog noget billigere (!)

Dagens vejr: 0/8, vindstille, 25 gr. C. stigende til 30-32 gr. C. midt på dagen.

Bursa - Ulubat (9.00 – 10.00):

Obs. fra Bussen: Sort Stork 5, Rørhøg 1, Landsvale 50, Husskade 1.

Gåtur langs flod nord for Ulubat Gölu (10.00 -11.25)

Hvid Pelikan 21, Krøltoppet Pelikan 4, Skarv 3, Dværgerkarv 6, Silkehejre 2, Fiskehejre 7, Musvåge 1, Rørhøg 2, Grønbenet Rørhøne 3, Ll. Præstekrave 8, Hættemåge 25, Middelhavssølvmåge 5, Isfugl 2, Biæder 5, Syrisk Flagspætte 1, Skovpiber 1, Gul Vipstjert 5, Bynkefugl 4, Gærdesanger 1, Grå Fluesnapper 15, Pungmejse 2, Rødrygget Tornskade 25.

Ulubat Gölu (11.45 – 14.00)

Ll. Lappedykker 75, Toppet Lappedykker 10, Hvid Pelikan 5, Krøltoppet Pelikan 2, Dværgerkarv 60, Silkehejre 1, Tophejre 1, Fiskehejre 3, Hvidøjlet And 1, Ll. Skrigeørn 1 ad., Vandrikse 2, Grønbenet Rørhøne 30, Blishøne 500, Sortterne 3, Hvidvinget Terne 6, Hvidskægget Terne 4, Isfugl 5, Biæder 1, Syrisk Flagspætte 1, Drosselrørsanger 1, Løvsanger 5, Grå Fluesnapper 15, Pungmejse 15, Rødrygget Tornskade 7.

Ulubat Gölu – Kadikale – Yeriköy – Bursa (14.00 – 17.00)

Ll. Skrigeørn 1, Slangeørn 2, Steppevåge 1, Hættemåge 20, Tyrkerdue 15, Toplærke 5, Grå Fluesnapper 5, Rødrygget Tornskade 15, Skovskade 1, Allike 80, Bogfinke 1.

Mandag den 19. september

Den mest strabadserende dag, hvor vi vandrede op igennem et kuperet græs- og buskområde til det nøgne Uludag-bjerg. Belønningen kom i form af en meget stor flok rødpanede gulirisker, der blev set rigtig godt. Og - ikke at forglemme flere Krüpers Spætmejser længere nede i skoven. De to ”targetarter” kom således succesfuldt i hus. På hjemturen mødte vi et hollandsk hold, der sukkende forklarede, at det ikke var lykkedes dem at finde disse to specialiteter, så sloganet er rigtigt: DOF-Travel finder fuglene. Uludag, der også er et skisportsted, er i disse år under udbygning, og flere store hotelbyggerier samt skilifter havde set dagens lys siden DOF-Travels sidste besøg. Dog er stedet stadig smukt og absolut et besøg værd.

Det skal bemærkes, at man skal helt op til kanten af det store, nøgne og ubestigelige klippemassiv for at få de rødpanede gulirisker at se om efteråret, hvilket er en ret krævende opstigning på 2-3 timer. Spætmejserne ser man i fyrreskoven, inden man kommer op i det åbne landskab. Vi fandt dem ved et karakteristisk højresving med store, nøgne klipper i fyrreskoven og en lille naturlig parkeringsplads til bussen. Stedet ligger et par kilometer før man kommer fri af skoven og ud i det åbne landskab. Belært af erfaringerne fra aftenen før, med hensyn til priser på alkoholiske drikke, gik John og Mads på rekognosceringstogt og fandt efter lang tids søgen en lille hyggelig lokal restaurant med nogle fornuftige vinpriser. En god oplevelse – helt uden for de traditionelle turiststeder, og endnu en gang mødte vi kun venlighed og smilende lokale gæster, der gav plads, så vi alle kunne være der. Nogle af ”pigerne” valgte at gå i den traditionelle Hammam (badstue) oven på den strabadserende bjergtur, hvilket viste sig at være en god oplevelse og alle pengene værd.

Dagens vejr: 0/8, vindstille – V 3 m/s, 20-25 gr.

Bursa – Uludag (08.00 – 09.30)

Gråsejler 1, Rødhals 1, Stenpikker 1, Sangdrossel 1, Løvsanger 3, Sortmejse 6, Skovskade 1, Bogfinke 15, Kvækerfinke 1.

Nedre Uludag (09.30 – 10.20)

Stor Flagspætte 1, Rødhals 2, Grå Fluesnapper 2, Fuglekonge 5, Sortmejse 10, **Krüpers Spætmejse 8-10**, Ravn 1, Ll. Korsnæb 5,

Øvre Uludag (10.45-16.00)

Musvåge 2, Ørnevåge 1, Bjerglærke 60, Bjergpiber 40, Sortstrubet Bynkefugl 8, Stenpikker 30, Løvsanger 8, Sortmejse 2, Ravn 2, Bogfinke 1, Tornirisk 15, **Rødpanedet Gulirisk 70**, Ll. Korsnæb 1,.

Trk.: Rørhøg 2, Biæder (hørt).

Tirsdag den 20. september

Dagen blev indledt med et pudsigt sammentræf. En af deltagerne havde fået – ja, lad os kalde det akut toiletrang - hvorfor vi stoppede ved den nærmeste tankstation. Nogle af os gik ud for at få lidt luft og

kunne på pæn afstand se en falk. John ville lige have en kikkert på, hvilket var en god idé, da falcken viste sig at være en aftenfalk, som senere fik selskab af først 1 senere 2 og til sidst mange andre, så vi til sidst stod med en flok på 34 aftenfalke, der skruede sig op og trak sydover! Senere så vi et par rastende flokke fra bussen på vej til Kus Gölu, eller rettere Manyas Kus Cenneti nationalpark. Her blev der først og fremmest budt på skruende pelikaner, som sås fint fra det nybyggede fugletårn samt en fremragende Vandrefalk, der holdt opvisning på parkeringspladsen uden for reservatet. Om aftenen affandt vi os med at besøge en restaurant, der ikke serverede alkohol, men som til gengæld var kendt for at servere en god Iskender Kebap, og som lå lige over for vores hotel. Ganske hyggeligt og udmærket.

Dagens vejr: 1/8 vindstille 25 gr.

Bursa – Lake Manyas (08.00 – 10.30)

Sort Stork 2, Aftenfalk 34 trk og 17 rst., Hættemåge 5, Rødrygget Tornskade 3.

Lake Manyas (10.30-13.45)

Hvid Pelikan 581, Krøltoppet Pelikan 25, Dværagskarv 25, Fiskehejre 5, Sort Stork 1, Flamingo 21, Gråand 50, Spidsand 175, Skeand 275, Krikand 450, Taffeland 60, Slangeørn 1, Rørhøg 1, Aftenfalk 18, Vandrefalk 1 ad., Klyde 1, Sortklire 5, Hættemåge 300, Syrisk Flagspøtte 1, Cettisanger 1 syng., Løvsanger 50, Skovsanger 1, Grå Fluesnapper 10, Rødrygget Tornskade 3, Pungmejse 10.

Flod nord for Ulubat Gölu (14.45-15.30)

Ll. Lappedykker 3, Top. Lappedykker, Tophejre 2, Silkehejre 4, Blishøne 20, Dværgryle 2, Tinksmed 8, Stor Kobbersnepe 1, Brushane 2, Hættemåge 20, Middelhavssølvmåge 20, Gul Vipstjert 10, Stillits 5.

Ulubat – Bursa (15.30-16.40)

Ørnevåge 1, Rødrygget Tornskade 2.

Onsdag den 21. september

Dagen startede med en længere køretur fra Bursa til Istanbul (08.00-11.20), hvor der blev obset lidt omkring færgeoverfarten til Darica. Her så vi bl.a. en stor flok trækkende hejrer.

Efter ankomsten til Harem Hotel og halvanden times afslapning delte vi os i to hold. Det ene tog med Mads på sightseeing i bydelen Sultanahmet på den europæiske side af Istanbul og det andet tog med John på trækobs. på St. Camlica. Holdet, der tog ind til Istanbul, blev under gåturen fra havnen til seværdighederne overrasket af et rigtig godt rovfugletræk. Vi måtte derfor hele tiden stoppe op midt i travle down-town Istanbul mellem mennesker og biler for at se på rovfugletrækket, til mange af de lokale tyrkeres åbenlyse forbløffelse. Om aftenen spiste byholdet på den populære (men ikke billige) restaurant "Rami" med udsigt til Den Blå Moske. Ganske stemningsfuldt.

Den anden del af holdet oplevede sammen med John et pænt træk af Lille Skrigeørn og turens eneste Store Skrigeørn på St. Camlica. De spiste på Harem Hotel, hvor byholdet stødte til senere på aftenen til en "night cap" efter en lang begivenhedsrig dag.

Dagens vejr: Morgen: 8/8 N 1 m/s 17 gr. C, Middag/eftermiddag: 2/8 NV 6 m/s 25 gr. C, Aften: 8/8 NV 6-8 m/s torden.

Færgelejet Yaulova (09.45 – 10.10)

Trk.: Nathejre 7, Silkehejre 2, Fiskehejre 88 trk i en stor blandet flok højt over hovedet på os.

Færgeoverfart Yaulova – Darica (10.10 – 10.40)

Skarv 5, Sorthovedet Måge 8, Splitterne 5, Marsvin 2.

Trk.: Rørhøg 3, Aftenfalk 1.

Harem Hotel (11.20-12.00)

Trk.: **Sort Ibis 1**, Steppevåge 3, Balkanhøg 1, Alpesejler 10.

Istanbul (Sultanahmet) (13.45 – 14.45)

Trk.: Hvid Stork 2, Sort Stork 3, Ll. Skrigeørn 63, Slangeørn 31, Steppevåge 10, Balkanhøg 385.

Rst.: Vandrefalk 2, Palmedue 5, Alpesejler 70, Gulbug 1.

Store Camlica (13.15-17.00)

Trk.: Fiskeørn 2, Ll. Skrigeørn 368, **Stor Skrigeørn 1**, Slangeørn 14, Dværgørn 3, Steppevåge 16, Spurvehøg 2, Balkanhøg 18.

Rst.: Vandrefalk 2, Lærkefalk 3, Sorthovedet Sanger 1.

Torsdag den 22. september

En ikke særlig begivenhedsrig dag. Vejret var ikke med os. Koldt og overskyet – ikke optimale betingelser for trækobs. Flere valgte da også at bruge dagen på at udforske Istanbul på egen hånd og de gik ikke glip af meget på fuglefronten. Vi startede på Ll. Camlica, hvor vi havde et par fine rastende lærkefalke og lidt træk af unge hvepsevåger. Det største hit var vel de skændigt søde og fede kager, som en del af holdet valgte at trøstespise på den nyligt opførte café og frokostrestaurant. Om eftermiddagen prøvede vi St. Camlica, men også her var temmelig dødt.

Dagens vejr: Nat: 8/8 regn, torden, NV 2-4 m/s, Formiddag: 5-7/8 N 6 m/s 20 gr. C., Eftermiddag: 8/8, dryp, N 5 m/s, 22 gr. C.

Ll. Camlica (10.00-14.45)

Trk.: Fiskeørn 1, Ll. Skrigeørn 2, Steppevåge 18, Hvepsevåge 17, Balkanhøg 2.

Rst: Lærkefalk 5, Syrisk Flagspætte 2, Pirol 2, Sorthovedet Sanger 1, Blåmejse 5, Musvit 2, Skovskade 2.

St. Camlica (15.15-17.00)

Trk.: Intet!

Rst.: Balkanhøg 1, Lærkefalk 2, Alpesejler 600, Misteldrossel 1, Løvsanger 5, Musvit 5, Skovskade 2.

Lille skrigeørn. Foto: Carl-Erik

Fredag den 23. september

Sidste trækobsdag i Istanbul. Igen var vejret langt fra optimalt, men der skete dog en del mere end dagen før. Vi fik bl.a. set nogle rigtig gode storke, dværg- og slangeørne i i lav højde over St. Camlica. Sidste aften blev fejret med maner med god rødvin til maden og mange flotte, morsomme og underholdende taler.

Dagens vejr: Nat: 8/8 regnbyger, svag vind, Formiddag: 7/8, N 1 m/s, 20 gr. C., Eftermiddag: 5-7/8, SV 2, 22 gr. C.

St. Camlica (10.00-16.00)

Trk.: Sort Stork 3, Hvid Stork 9, Fiskehejre 65, Purpurhejre 1, Spidsand 35, Krikand 60, Fiskeørn 1, Ll. Skrigeørn 38, Slangeørn 23, Dværgørn 4 (3 lyse, 1 mørk), Steppevåge 38, Balkanhøg 172, Tårnfalk 1, Aftenfalk 1 hun, Vandrefalk 1.

Rst.: Lærkefalk 2, Vandrefalk 1, Spurvehøg 1, Vagtel 1 hørt, Gøg 1, Alpesejler 100, Hærfugl 1, Rødstjert 5, Sorthovedet Sanger 1, Munk 2, Rørsanger 1, Løvsanger 3, Ll. Fluesnapper 3.

Lørdag den 24. september

Vi skulle op ved 6-tiden og direkte af sted til lufthavnen for at nå et fly hjemover, så der var ikke tid til at kigge fugle. Mads rejste alene hjem med holdet, medens John og Lisbeth blev nogle dage ekstra i Istanbul, hvor de var heldige at opleve det helt store rovfugletræk (se nedenfor). Vi takker alle deltagerne for godt selskab og en utrolig dejlig tur – fuglemæssigt såvel som socialt.

Mads og John

Slangeørn. Foto: Carl-Erik

Efterskrift.

Vi (Lisbeth og John) blev, som skrevet ovenfor, 4 dage ekstra på Harem Hotel for at følge trækket primært på Store Camlica. Her et par linier med resultatet af rovfugle og storketrækket:

Lørdag 24/9: Balkanhøg 120, Steppevåge 34, Ørnevåge 1, Hvepsevåge 2, Lille Skrigeørn 68, Kejsjørn 1 juv., Slangeørn 184, Dværgørn 7, Gåsegrib 6 (i flok), Sort Stork 67.

Søndag 25/9: Balkanhøg 12, Sort Glente 1, Steppevåge 367, Lille Skrigeørn 113, Slangeørn 73, Dværgørn 2, Hvid Stork 45, Sort Stork 38.

Mandag 26/9: Duehøg 1 hun juv., Steppehøg 1 han juv., Blå Kærhøg 1 han ad., Rørhøg 5 juv., Sort Glente 4, Aftenfalk 12, Steppevåge 942, Ørnevåge 1, Lille Skrigeørn 224, Slangeørn 46, Hvid Stork 8, Sort Stork 753.

Tirsdag 27/9: Balkanhøg 44, Sort Glente 3, Steppevåge 2700, Lille Skrigeørn 13.200 (kom trækkende i store flokke konstant fra kl. 9. 20 – kl. 18.35), Slangeørn 123, Dværgørn 9, Hvid Stork 148, Sort Stork 1420.